

مستندنگاری سردر خانه‌های تاریخی محله عودلاجان تهران به روش فتوگرامتری برد کوتاه: ارائه راهکاری برای رفع محدودیت برداشت پوشش‌های منعکس کننده کاشی کاری شده

عرفان امیری آذر^۱، الهام اندرودی^{۲*} محمد سعادت سرشت^۳، بهنام سلطانی گردفرامری^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات معماری ایران، دانشگاه تهران، amiriazar@ut.ac.ir

۲- استادیار دانشکده معماری دانشگاه تهران، andaroodi@ut.ac.ir

۳- دانشیار دانشکده مهندسی نقشه برداری و اطلاعات مکانی دانشگاه تهران، msaadat@ut.ac.ir

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات معماری ایران، دانشگاه تهران، soltani.behnam@ut.ac.ir

چکیده

میراث فرهنگی حافظه تاریخی و فرهنگی هر ملت است. آثار تاریخی بی‌شماری در سطح جهان وجود دارد که به علل مختلف هر ساله به صورت کلی یا جزئی از بین می‌روند و با خود شواهد زیادی را محو می‌کنند. یکی از راه‌های حفظ این اطلاعات مستندنگاری است. اما روش‌های سنتی و متداول مستندنگاری به علت هزینه بالا، زمان‌بر بودن، محدودیت ثبت تمامی داده‌های مربوط به اثر، ناتوانی در برابر فرم‌های پیچیده، منحنی و پر جزئیات، نیاز به برداشت مجدد در صورت تعریف مسئله جدید، تخریب اثر به علت تماس مستقیم فیزیکی و غیره با محدودیت‌هایی مواجه‌اند. امروزه روش‌های جدید با کمک سیستم‌های دیجیتال فرآیند مستندنگاری را بهبود بخشیده‌اند. در این پژوهش قابلیت‌ها و محدودیت‌های یکی از این روش‌ها یعنی فتوگرامتری و به‌طور تخصصی شاخه برد کوتاه آن تشریح و بر پیچیدگی مستندنگاری سطوح منعکس کننده نور تمرکز شده است زیرا در بسیاری از بناهای معماری تاریخی ایران شاهد تزیینات براق همانند کاشی کاری هستیم. براین اساس سوال تحقیق این‌گونه طرح شده است که چگونه می‌توان مشکل مستندنگاری به روش فتوگرامتری برد کوتاه در سطوح منعکس کننده کاشی کاری شده را برطرف نمود؟ بر این اساس فرضیه پژوهش بدین‌صورت تنظیم گردید: در صورت مدیریت عملیات عکس برداری به نسبت تابش نور خورشید امکان رفع این محدودیت وجود دارد. برای رسیدن به پاسخ مناسب تحت شرایط یکسان آزمایشگاهی سردرها تحت تابش مستقیم و غیر مستقیم مورد سنجش قرار گرفتند. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که مدیریت برداشت با توجه به نور محیطی راهکار مناسبی برای حل این مشکل است. این پژوهش در انتها نتایج حاصل از سه بعدی سازی یکی از آثار در معرض نابودی در بافت تاریخی تهران یعنی سردر خانه‌های قاجاری را با به کارگیری این راهکار ارائه نموده است.

اطلاعات مقاله

زمینه تخصصی مقاله:

کاربرد فناوری‌های نوین در زمینه اندازه سنجی معماری، کالبدشناسی بناهای تاریخی

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

مستندنگاری، فتوگرامتری، برد کوتاه، کاشی کاری، سردر، عودلاجان

پایگاه نمایه کننده:

